

[Kulturministeren]

Det må anses for helt nødvendigt, at der skabes bred forståelse for opgavefordelingen mellem staten og de lokale myndigheder.

Denne problematik er nu aktualiseret blandt andet i forbindelse med den igangværende revision af teaterloven og museumsloven.

V. Aktuelle kulturpolitiske emner

Der er som tidligere nævnt ikke mulighed eller behov for i denne redegørelse at gå ind i en diskussion om alle Kulturministeriets områder. Der er dog anledning til at benytte lejligheden til at nævne nogle enkelte af særlig aktuell interesse:

1. Bogens situation i dag er vanskelig trods det, at der udgives et meget stort antal titler årligt.

Bogmarkedet er præget af dalende oplagstal, stigende bogpriser, faldende biblioteksindkøb m.v. I den situation har det været glædeligt at konstatere, at det er lykkedes at bevare grundprincipperne i bogbranchens samhandelsregler, især fastprissystemet på bøger efter Monopolankenævnets kendelse.

Forfatternes vilkår hænger nøje sammen med bogmarkedets forhold. Det bliver stadig sværere at leve af at skrive, og de fleste forfattere er henvist til at søge andet arbejde sideløbende for at kunne opretholde eksistensen.

I betragtning af, hvilke store udfordringer bogen, forfattere og litteraturens verden står over for, er det Kulturministeriets hensigt i 1989 at indbyde til en konference om bogens fremtid. Konferencen skal drøfte bogens og forfatternes situation med henblik på en forbedring af litteraturens stilling i det samlede kulturbillede.

2. Der er i de senere år taget nogle kulturpolitiske initiativer, som i deres sigte går videre end den hidtidige støttepolitik over for den skabende kunst.

Opmærksomheden er blevet rettet mod de forhold, som kunsten skabes under. Det er ingen hemmelighed, at langt den overvejende del af dansk kunst er blevet til under vilkår, der står i et misforhold til, hvad andre samfundsgrupper end netop kunstnere ville arbejde under.

Det er karakteristisk, at især de skabende kunstneres indkomster er blandt de laveste i samfundet. Det er ligeledes kendetegnende, at kunstnernes indtægter er uregelmæssige, og at der som regel kræves en langvarig investering

af tid og kræfter, inden produktet, kunstværket, ser dagens lys. Når det sælges, indbringer det oftest ikke beløb, der står i noget rimeligt forhold til hverken den indsats, der er gjort, kvaliteten eller det udbytte, som samfundet har af værket.

For at indlede overvejelser over disse problemer nedsattes i 1983 Kunstnerbeskatningsudvalget, som har afgivet en delbetænkning med forslag til udligningsmuligheder for kunstneres svingende indtægter.

Udvalgets afsluttende betænkning, hvori en række andre skattemæssige problemer gennemgås, ventes i løbet af foråret. Der er grund til her at give udtryk for, at regeringen er opmærksom på de vanskelige vilkår, som danske kunstnere i stort tal lever og arbejder under.

Ligeledes om kort tid vil et af Kulturministeriet nedsat udvalg, Udvalget vedrørende Kunstnernes Sociale Vilkår, afgive en betænkning, som på tilsvarende måde forsøger at stille forslag til en forbedring af kunstnernes økonomiske situation. Der er grund til at understrege, at kunstnerne ikke ønsker positiv særbehandling i samfundet. Det gennemgående tema i såvel de skattemæssige som de sociale problemer er, at kunstnerne bør tildeles ligestilling med andre erhvervsaktive samfundsgrupper.

3. I 1985 nedsattes Udvalget vedrørende Folkeoplysning med den opgave at afgive indstilling til ministeren om forslag til en ny lov om folkeoplysning til afløsning af den gældende lov om fritidsundervisning m.v. Betænkningen er nu afgivet og ventes offentliggjort i midten af april måned.

Det er glædeligt at kunne konstatere, at det omfattende udviklingsarbejde mere end 400 forskellige steder i landet har haft stor betydning og har inspireret på mange forskellige måder. Sammen med blandt andet frikommuneforsøgene og Kommunernes Landsforenings projekt Kommunen i 90'erne er det med til at udvikle og omstille også de organisatoriske rammer med henblik på en fornyelse af folkeoplysningen.

4. For at modernisere og forbedre den service, som ydes af en række større kulturelle institutioner under ministeriet, er der investeret betydelige offentlige midler. Gennemførelsen af moderniseringsplanerne er i vidt omfang sket i et samarbejde med private donatorer.